

לקט אמרות
חז"ל, רעיונות,
עובדות והנהגות
מגדולי ישראל,
על מדות טובות
שצביאות
לאהבת הזולת,
הנלמדות
מפרשת השבוע

ליקוט ועריכה: יצחק בן אהרן
כל הזכויות שמורות למכון אהבת אמת
© אסור להעתיק, לצלם ולהדפיס
בלי רשות בכתב

איש לדעה

מכון אהבת אמת - המרכז להעמקת ערכי אהבת הזולת ע"ש ר' צבי יהודה דומוביץ ז"ל
רח' אבן עזרא 2 ירושלים 92424 טל: 02-5671812 פקס: 077-7671812

שבת קודש ו אדר"ב' תשע"א שבת - ירושלים 5:08 תלאביב 5:23 חיפה 5:14 מוצ"ש - ירושלים 6:21 תלאביב 6:23 חיפה 6:22 ר"ת 7:01

פרשת ויקרא

ענוה

מעלה לאדם שמקטין עצמו ונוהג בענוה עם זולתו!

נלמד מהפסוק: "ויקרא אל משה" (פרק א"א)

וכתב בעל הטורים: א' ד"ויקרא" זעירא, שמשה לא רצה לכתוב אלא "ויקר" כדרך שנאמר בבלעם, כאילו לא נראה לו ה' אלא במקרה. ואמר לו הקב"ה לכתוב גם ב"אלף" וכתבה קטנה. והכלי יקר הביא מהילקוט: "אלף" דויקרא זעירא. "אלף" לשון לימוד כמו "ואאלף חכמה" (איוב לג'ג) ורמז שאין הלימוד מתקיים אלא במי שמקטין עצמו.

כתב רבי אליהו הכהן מאיזמיר זצ"ל (בספרו שבט מוסר): "אדם כי יקריב" - שהקריבה תהיה ממכם ומעצמכם. וכיצד? שתשפילו את עצמכם! וזהו נקרא קרבן לה'. ונחשב לכם בקניית השפלות כאילו הקרבתם כל הקרבנות... עכ"ד.

ומכאן נלמד גם לזמננו - כשעדיין אין בית מקדש על מכונו ואין לנו קרבנות, אבל יש לנו עבודת ה' - זו תפלה [ונשלמה פרים שפתינו]. יש קיום מצוות התורה [שאדם מקריב לכך מאונו ומהונו] ויש גם לימוד התורה בענינים אלו.

היסוד הראשון בעבודת ההקריבה של כל אלו הוא ההכנעה לפני הבורא! זה מהותו של הקרבן, כאמור, וזו גם מהותה של ההקריבה להשי"ת ששייכת בכל דור ודור. "אדם כי יקריב מכם" שתהיה הקרבת האדם לבורא - בתפלה, בתורה ובמצוות - רק מתוך הכנעה, ענוה ושפלות!

ומכיון שכך, עלינו לדעת אף זאת: כי לא בכדי נרמזת מדת הענוה בראש עבודת הקרבנות, אלא משום שהיא באמת ראש וראשון לכל המדות הטובות, ואף המשובחת שבהן, כמו שכתב רבי יהודה החסיד ז"ל (בספר חסידים-ג): "בכל המעלות, המשובחת היא הענוה!"

דרש כ"ק האדמו"ר מבאבוב - רבי בנציון הבראשטס זצ"ל (בעל קדושת ציון) בנוסח התפלה: "ועינינו מאירות כשמש וכירח" - אשר צריך ביאור: אם מקדימים "כשמש" מה צורך להוסיף "וכירח" [שאורו פחות מהשמש]? אלא כך דרש האדמו"ר: "עינינו" - אלו הצדיקים שהם "עיני העדה", אף שמאירים הם באור גדול כשמש ברקיע, בכל זאת מחשיבים עצמם כירח גרידא, שאין לו מעצמו כלום (שמקבל אורו מהשמש), באשר מרוב ענוותנותם תולים את כל גדלותם הרוחנית מכם העם.

להנהגה זו של הצדיקים [המוסיפים ענוה למרות עלייתם לגדולה] מצא **הגרי"ז סולובייצ'יק זצ"ל** רמז בפסוק הנאמר על מרדכי היהודי בסיום מגילת אסתר: "כי מרדכי היהודי משנה למלך... ודובר שלום לכל זרעו". למדנו מכאן - אומר הגרי"ז - שאף שמרדכי עלה לגדולה ונעשה "משנה למלך", למרות זאת לא נהג בהתנשאות אלא "השפיל" עצמו והיה אומר "שלום" ל"כל זרעו" - לכל ילד וילד...

"הגאווה נדחקת לכל מקום..."

שאלו את כ"ק האדמו"ר רבי שלום מסאסוב זצ"ל: מדוע נגרע חלקו של הגאווות יותר מכל בעל עבירה אחרת עד שדוקא עמו אין הקב"ה רוצה לגור בכפיפה אחת: - "אין אני והוא יכולים לדור בכפיפה אחת...!?" **והשיב:** בכל מקום ששוררת הטהרה והצידקות אין זכר לטומאה ולרשעות, ואילו הגאווה נדחקת לכל מקום וחודרת לכל חור. מתדבקת היא ברשע ואינה מרפה מן הצדיק. לעולם אינך נפטר הימנה, אין איפוא כל עיצה אחרת אלא להכריז עליה חרם: "או אני או את..."

ודרש כ"ק האדמו"ר רבי ישראל מקוזניץ זצ"ל: כתוב "אשר אין בה מום אשר לא עלה עליה עול" - אדם המתייחר בשלימות שבו וחושב שאין בו מום, סימן שלא עלה עליו כל עול, ששילטון התורה ממנו והלאה.

חסידים מספרים

עניו ושפל רוח

פעמים רבות שיחרו לפתחו של הגאון רבי יהודה צדקה זצ"ל, אברכים ובני תורה, שביקשו להתברך מפיו הטהור, מי להפקד בילדים, ומי בפרנסה ובריאות. היה רבי יהודה בענוותנותו משתמט ואומר: "הלא הנכם בעלי תורה, העתירו בעד עצמכם, מי אני..."

נפשו סלדה מן התארים המופלגים שמעריציו נהגו להכתירו. כשהגיע לידי ספר חדש, עם הקדשה מאת המחבר, הזדרז ומחק מיד את התארים שכתבו עליו. בעניויותו ואניונית דעתו פשוט לא סבל את השבחים והגוזמאות.

וזאת ליהודה

לעילוי נשמת

הר"ר בנימין זאב בן ר' יצחק הקר ז"ל

נלב"ע ה אדר ב' תשמ"ג

הוקדש על ידי האחים הקר הי"ו

שלא להכשל בגזל ממון חברו ח"ו !

נלמד מהפסוק: "אדם כי יקריב מכם" (פרק א"ב)

וּכְתַב רש"י: "אדם" למה נאמר? מה אדם הראשון לא הקריב מן הגזל שהכל היה שלו, אף אתם לא תקריבו מן הגזל. עכ"ל. ובפסוק להלן נאמר: "נפש כי תחטא ומעלה מעל בה' וכחש בעמיתו בפקדון" (פרק ה"כא). ולמדו מכאן חז"ל: אמר רבי לוי, קשה גזל הדיוט יותר מגזל גבוה שזה הקדים חטא למעילה וזה הקדים מעילה לחטא. ופירש הרשב"ם: גזל הדיוט הקדים בו חטא למעילה דכתיב: "נפש כי תחטא ומעלה מעל בה' וכחש בעמיתו" ... דמיד בהתחלת הגזל קרי ליה חוטא, משעת כפירה, וגבי הקדש כתיב: "כי תמעול מעל וחטאה בשגגה" דאינו נקרא חוטא עד שנהנה. (בבא בתרא פח:).

מי שאינו מחזיר שלום לחברו נקרא גזלן

כידוע, איסור גזל אינו רק גזילת חפץ מחברו כפשוטו [כעין "ויגזול את החנית..."] אלא ישנם אופנים שונים של "אביזריהו" בגזל, וכלולים באיסור, כגון מה שאמרו בגמרא (ברכות ו:): "כל שיודע בחברו שהוא רגיל ליתן לו שלום, יקדים לו שלום, שנאמר "בקש שלום ורדפהו" (תהלים לד-טו) ואם נתן לו [שלום] ולא החזיר, נקרא גזלן! שנאמר "ואתם בערתם גזלת העני בבתיכם" (ישעיה גיד). ופירש רש"י: "זהלא אף גזילת העשיר גזילה היא? אלא גזילת העני שאין לו כלום לגזול ממנו אלא שלא להשיב על שלומו".

ולכאורה יש להקשות מכאן על המסופר בגמרא (תענית כ:): מעשה שבא רבי אלעזר ברבי שמעון ממגדל גדור מבית רבו, והיה רכוב על החמור ומטייל על שפת נהר ושמח שמחה גדולה, והיתה דעתו גסה עליו מפני שלמד תורה הרבה. נזדמן לו אדם אחד שהיה מכוער ביותר, אמר לו שלום עליך רבי, ולא החזיר לו. רק אמר: ריקה! כמה מכוער אתה... עיי"ש.

ותמוה מאד: כיצד יתכן שרבי אלעזר ב"ר שמעון לא החזיר שלום לאותו אדם, והרי אמרו שאם לא מחזיר שלום נקרא גזלן, ועליו נאמר "גזלת העני בבתיכם"!?!

ושמא נוכל לתרץ קושיה זו, עפ"י מה שפירש המהרש"א את דברי רבי אלעזר לאותו אדם: "ריקה, כמה מכוער אתה", כי מה שקראו "ריקה", משום שהיה נדמה לו כנכרי מבני כוש לפי שהיה מכוער ושחור ביותר. לפי"ז יתכן לתרץ שרק לגבי ישראל אמרו שאם אין משיב לו שלום נקרא גזלן, אך לא לגבי נכרי [דיש לומר, דמה שאמרו "גזל עכו"ם אסור" היינו גזל ממש ולא בכהאי גוונא]

האומר שלום לרבו גורם לשכינה שתסתלק מישראל

תירוץ מקורי נוסף שמענו מהרב ש.א. שליט"א, עפ"י מה שאמרו חז"ל בגמרא (ברכות כז:): שהאומר שלום לרבו גורם לשכינה שתסתלק מישראל. ומביא הרא"ש (שם) מהירושלמי דתלמיד אינו נותן שלום לרבו כלל. דגרסינן שם: נהיגי גבייהו דלא שייל זעירא בשלמא דרבה [נהגו שהקטן לא שואל בשלום הגדול] ומקיימי בנפשייהו ראוני נערים ונחבאו".

מעשה אפשר לתרץ, בצירוף מה שמצינו בדברי רבותינו שכל אדם נחשב תלמיד לגדול בדורו, אף שלא למד אצלו. כמו שהביא הבית יוסף (או"ח סימן תעב) את דברי התרומת הדשן (ח"א סימן קלח) שבעל הבית הסועד בליל הפסח אצל תלמיד חכם מופלג בדורו, אעפ"י שלא למד כלום לפניו, חשוב כרבו ואין צריך הסיבה. והוסף הדרכי משה (שם): "וכל שכן אם החכם נחשב לגדול הדור דהרי הוא כרבו לכל דבר". עיי"ש.

לפי"ז תתורץ הקושיה, שכן אם נאמר שכל אדם נחשב תלמיד למופלג בדורו, לכל דבר וענין, נמצא שאותו אדם נחשב תלמיד לרבי אלעזר שהיה מופלג בדורו, וממילא לא היה רשאי לומר לו "שלום עליך רבי". והרי על מי שעושה כן אומרים חז"ל שגורם לשכינה שתסתלק מישראל. לפיכך סבר רבי אלעזר שעל כזה "שלום" שגורם לשכינה שתסתלק מישראל, לא מחזירים שלום. ע"כ מדברי הרב ש.א. ודפח"ח.

[ומצאנו שכבר רמז לתרוץ כעין זה, רבינו יוסף חיים זצ"ל מבגדד בספרו בן יהודע. ועיי"ש שביאר לפי"ז בטוב טעם את טענתו של אותו אדם לרבי אלעזר. ואין כאן המקום להאריך].

"כלים שנקנו בממון כשר

אינם נשברים..."

פעם פקדה משלחת עסקנים את ביתו של הגאון רבי חיים מוולאז'ין זצ"ל לדון ולהוועץ עמו על יהודי מאנשי הקהילה שסרח והתדרדר עד שנהיה "מוסר", ומיסב להם נזקים כבדים בהלשנותיו לשלטונות.

עוד הם יושבים ומשיחים את אשר על ליבם לפני רבי חיים, והנה לפתע נמשכה מפת השולחן ארצה, ובעקבותיה נפלו בקול רעש גדול כל כלי הזכוכית שעל גבה. האור-חיים היו מבוהלים ונבוכים, מי יודע איזה נזק הסבו לרבי חיים...

אך בטרם קלטו את שאירע, הרגיעם רבי חיים: "אל בהלה רבותי! בטוחני שלא נשבר אפילו כלי אחד! כלים הללו בטוחים הם מפני כל נזק, שכן הם נקנו בממון כשר". ואכן מבדיקת הכלים נתברר שרבי חיים צדק...

הוסיף רבי חיים ואמר לעסקנים: "אין זה מקרה שבדיוק במועד זה נגררו המפה והכלים ארצה. אין זאת כי אם רמז לפתרון בעייתכם. כי אם אכן ממונכם כשר הוא באמת ובתמים, אין לכם כל סיבה לחשוש מפני ה"מוסר", כי לא תהיה לו שליטה להפסיד ממון כשר בהלשנותיו, כפי המחזה שנגלה כאן לעיניכם".

אבי הישיבות

החרדה מפני חשש גזל...

סיפור אחד מתלמידי החפץ חיים שהיה מסייע לו בהעתקת כתב ידו לדפוס, וקצב לו שכרו על העתק גליון בן עשרים שורות. והנה באחד מימי אלול נחפז החפץ חיים באימה וחרדה אל אותו תלמיד והחל לגנוח במר לבו: אוי לי, איך אבא ליום הדין בעוד שנשכלתי בגזל!"

התברר שמצא הח"ח כמה גליונות מאלו שהעתיק, שיש בהם יותר שורות ממה שהוסכם ביניהם, ובעוד שחישוב המחיר היה לפי גליון בן עשרים שורות, מצא גליונות בני עשרים ושתיים שורות. נמצא ששילם פחות מהמגיע.

התלמיד השיב מיד שמוחל על הפרש במחילה גמורה. אך הח"ח חקר וחישב, והחזיר למעתיק את הפרש, כשהוא שמח ביותר על תיקון העיוות.

הח"ח חייו ופעלו - ח"ג

הנכשל בגזל ח"ו, עליו להזדרז להשיב את הגזילה!

נלמד מהפסוק: "והיה כי יחטא ואשם והשיב את הגזילה אשר גזל" (פרק ה-כג)

וכתב הרמב"ם (פ"א מגזילה א"ב): כל הגוזל את חברו שוה פרוטה, עובר בלא תעשה שנאמר "לא תגזול". ואין לוקין על לאו זה שהרי הכתוב ניתקו לעשה שאם גזל חיוב להחזיר שנאמר והשיב את הגזילה אשר גזל זו מצות עשה...

מה נשתנה מצוות "והשיב את הגזילה" מכל המצוות?

שנינו במשנה (ב"ק קג.): הגוזל את חברו שוה פרוטה ונשבע לו [על שקר והודה] ויליכנו אחריו אפילו למדי. ופירש רש"י: דאין לו כפרה עד שיחזיר לנגזל עצמו דכתיב "לאשר הוא לו יתנונו"...

מדברי התנא משמע שרק אם נשבע הגזלן לשקר ואח"כ הודה, חיוב לטרוח אחר הנגזל עד מדי, אבל במקרה שלא נשבע לא חיובהו לטרוח ולהשיב עד מדי. וכך פסק הרמב"ם (פ"א מגזילה ה"ט) והשו"ע (חו"מ ס"י שסג ס"א).

ותמה על כך המנחת חינוך (מצוה קל): מה נשתנה מצות עשה של "והשיב את הגזילה" שלא חיובהו לטרוח לקיימה, משאר מצות עשה שחיובהו לטרוח בגופו ככל יכולתו ובממונו עד חומש כדי לקיים את המצוה?

יתירה מזו: הרי מצות "והשיב את הגזילה" נועדה לתקן את הלאו של "לא תגזול". ואם כך, מן הראוי היה לבזבז את כל ממונו כדי שלא יעבור על הלאו?! [והסמ"ע כתב שהיא תקנת השבים, והש"ך השיג עליו. וצ"ע].

גזל ואינו יודע למי, כיצד ישיב?

הגאון רבי משה פיינשטיין זצ"ל נשאל מתלמיד בעל תשובה (בשו"ת אגרות משה חו"מ ח"א סימן פח) כיצד ישיב את הגזילה אם אינו מכיר את בעליו?

והשיב רבי משה, עפ"י המבואר להלכה שצריך לעשות צרכי ציבור, וזהו דוקא לצרכי רבים ולא לצדקה. והוסיף, שתיקון מקוואות הוא כמו לצרכי רבים ולכן טוב שיתן למקוואות. עוד כתב בתשובה לשאלה, שאם אינו זוכר כל הגניבות שעשה, צריך ליתן לצרכי רבים עד שיצא הספק מלבו. ויש ללמוד זאת מדין נדר (במנחות קו), ולא גרע חיוב השבה דגזל מחיוב קיום נדרו.

עוד נשאל רבי משה, האם יוצא חובת השבת גזילה כשמשלם באופן שנראה כצדקה? והשיב: הנה על הגניבות מבעל הבית הרי צריך להחזיר ולשלם לבעלים דוקא. ואם לא ידוע לו למי גזל הרי צריך לעשות בהם צרכי רבים ולא נפטר בנתינתם לצדקה. ורק על גניבות מקופת צדקה יש להשיבם לצדקה [לקופה ממנה גנב, או לקופה אחרת באופן שרשאים לשנות מצדקה לצדקה] אבל פשוט שיש להשיב בחשאי באופן שלא ידעו להחזיק טובה לנותן על כבודו, בזה שיחשבו שנודב עתה, כי רק בדרך זו יצא ידי חובתו. אבל אם יכבדוהו על נתינה זו, לא יצא בזה חובת השבת הגזילה. עכ"ד.

כיצד משיבים גזל עכו"ם

בעל מפעל המייצר שקיות ניילון, נתעורר לשוב בתשובה ממה שגזל (שהכניס לאריזות פחות שקיות מהמודפס ע"ג האריזה - ראה מסגרת פירוט המעשה) ונפשו בשאלתו כיצד ישיב את הגזילה?

הגאון רבי יוסף שלום אלישיב שליט"א שנשאל אם יכול להשיב באופן שמעתה יסיף שקיות על המודפס השיב: למען האמת לולא שהיו יהודים בין לקוחותיו היה מקום לחוש לאיסור "לא תחנם" שהרי אין מצות השבה לנכרי, וממילא א"א להשתמש בעצה שנתן הגאון רבי חיים קנייבסקי שליט"א להוסיף שקיות באריזה (ראה מסגרת), ועל כן טוב יותר שיעשה בדמיהם צרכי ציבור כגון ספסלים לבית הכנסת וכדומה.

על פסק זה נשאל הגרי"ש, מהמסופר על החפץ חיים שפעם איש נכרי השאיר בחנותו של הח"ח דג מלוח, והח"ח נצטער שלא ידע למי להשיב את הדג, ומשום כך חילק לכל לקוחותיו הנכרים דג מלוח, ולכאורה: איך עשה כזאת הרי עבר בזה על "לא תחנם"?

והשיב הגרי"ש: מאחר שבהשבתו זו נגרם קידוש שם שמים, כי הח"ח הסביר לכולם מדוע עושה כן, לפיכך אין בזה איסור "לא תחנם" שהרי אין זה חנם אלא בשביל קידוש שם שמים, לא כן בנידון שלנו שאין בזה פרסום של קידוש ה', אלא מצות השבה, מתוך השערה שמא יקבל המתאנה את המגיע לו, ובאופן זה יש משום "לא תחנם" (א.ה. ואולם אחר שרבי חיים קנייבסקי נתן את הצעתו והשתמשו בה, התברר שגם זה גרם לקידוש ה' [ראה מסגרת] ונמצא שבזכות עצת הצדיק לא נכשל המוכר ב"לא תחנם" גם לדעת הגרי"ש).

השבת אבידה גרמה לקידוש ה'

סיפר הגר"י זילברשטיין שליט"א: מעשה ביהודי סוחר מחו"ל שהגיע לביתי והתוודה בקול נכאים על עוון גזל הרבים שנכשל בו. וכך היה מעשה:

יהודי זה הוא בעל בית חרושת המייצר שקיות ניילון ומשווק אותם בחבילה של מאה שקיות. הוא התפתה להצעה שהציעו לו: "הרי הלקוחות אינם נוהגים לספור את השקיות ואם כן מה יקרה אם תשווק בכל חבילה רק תשעים וחמש שקיות?"

האיש התפתה והחל להפחית את מספר השקיות בכל חבילה עד כדי שמונים וחמש שקיות. כך עברו כמה שנים ואיש לא תפס אותו בקלקלתו. "בתקופה האחרונה - כך סיפר - החל עוון החמור של הגזל להציק לי ובאתי לשאול את הרב כיצד לשוב בתשובה שלימה."

הפנה אותו הרב זילברשטיין לגיסו הגאון רבי חיים קנייבסקי שליט"א שהציע לו דרך תשובה: "אם עד היום שיווקת שמונים וחמש שקיות בחבילה, הרי מעתה תוסיף חמש עשרה שקיות מעל מאה, ובכך תכפר על הגזל. ואכן קיבל היהודי לעשות כן. (ובמאמר הבאנו את השגתו של הגרי"ש אלישיב שליט"א).

לאחר תקופה קצרה חזר מיודענו לרב זילברשטיין, ומספר לו שאחד הלקוחות החליט משום מה לספור את החבילה ומצא בה מאה וחמש עשרה שקיות. הלקוח שהתפעל מעובדת הפלא שגם בתקופתנו יש סוחר המוכן לשווק יותר ממה שמודפס על שקיות המוצר, הרעיש על כך את כל כלי התקשורת באמריקה, והכל העלו על נס את צדקותו ויושרו של הסוחר היהודי. דבר שגרם לקידוש ה' גדול ולכמות ענקית של הזמנות מבית החרושת.

עפ"י טובך יביעו

חזרה מעולם האמת...

מספר רבי יהודה החסיד ז"ל: מעשה בנכרי שמת, ואחרי כמה ימים הלך עבדו בלילה והנה רואה את אדונו עומד לפניו. נבהל מאד ורצה לברוח, אמר לו האדון המת, אל תברח איני מזיקך. שאל אותו העבד: מה מעשיך כאן והרי אתה מת?

השיב לו האדון: אמת! אבל מענישים אותי מפני שגזלתי נחלת שדה מפלוני, ועתה לך אמור לאשתי שתחזיר את הגזילה לבעליה. ונתן לו סימן שילכו מחר למקום פלוני ויראו אותו שם.

הלך העבד וסיפר בעיר את כל הקורות אותו ונתן להם את הסימן. הלכו כולם וראו את המת באותו מקום ובד בבד חיפשו אותו בקברו ולא מצאוהו. אמר העבד: החזירו לנגזל נחלתו ואז ינוח על משכבו.

מסיים רבי יהודה החסיד: אם כך בנכרים, בוודאי הדין כך בישראל.

ספר חסידים סימן קע

בין איש לרעהו

ומי כעמך ישראל

סיפורים בני זמננו

אש באוטו? אש בלב!

השאלות ריצדו במוחם של הנוסעים, במשך עשרים וחמש דקות רצופות שארך הטיפול ברכב. תוך כדי הבחינו שלא הרחק מהם חונה רכב נוסף, מלא בנוסעים. היו אלה בני משפחתו של האלמוני, אשר המתינו בסבלנות לא מצויה!

כנראה הם ידעו שהסבלנות "משתלמת"! היינו שהטכנאי האלמוני עומד להרוויח היטב על המאמץ...

הנהג שלנו עמד בצד וכאשר הבחין שהמנוע עומד לחזור לחיים תקינים, שמח מחד גיסא אך נלחץ מאידך גיסא: "התכוננתי למשא ומתן בלתי נעים לחלוטין אודות המחיר הגבוה שאדרש לשלם עבור שירות זה באמצע שום מקום אחר חצות הלילה".

למרות זאת ידע להעריך את ההתרחשות כנס. להיתקע באמצע הלילה עם רכב מעשן, ללא טכנאי בסביבה, זה ממש לא נעים. ההיחלצות ממצב כזה באמת שווה כסף! לקראת השלבים האחרונים של הטיפול הגיע הנהג למסקנה שמולו עומד מוסכניק מומחה. לפתע פנה המוסכניק ושאל: "אחי! אתה יודע מי עוזר לך?"

מכאן ואילך ניתן לנהג לספר את הקורות:

"אמרתי לו: אולי מלאך מן השמיים... אז הוא אמר לי: סבו של סבא שלי היה מחבר הספר 'פרי חדש'! עניתי לו בהתלהבות: הנה פה ברכב יושב איתי אברך שמסוגל לצטט באוזניך בעל פה מחצית מהספר של סבא שלך! הוא ענה: 'ידעתי! לכן אני אתכם'.

עם תום התיקון הוא המשיך וביצע כמה בדיקות על מנת להבטיח שהבעיה תוקנה ביסודיות".

* * *

וכך הסתיים הסיפור: "תוך כדי פרידה, ודברי תודה נרגשים, ניסיתי להחליק שטר מכובד לתוך ידו. אך הוא בשלו: חס וחלילה, תיסעו לשלום! ופר"ח לו האיש לשלום!"

נשלח ע"י מש' וייס, רחוב דברי חיים 14 ירושלים

מכון 'אהבת אמת' - ירושלים

הציבור מוזמן להשתתף בסדנה בנושא מידות טובות, המונחת ע"י הרב נפתלי וינברג שליט"א. הסדנה מתקיימת מידי יום שלישי, בשכונת 'שערי חסד' ירושלים, בין השעות 8-9 בערב. יש לתאם השתתפות בטלפון: 02-5671812 מספר המקומות מוגבל.

במוצאי שבת קודש, ז' אדר ב', יעלו אלפים למירון ליטול חלק בהילולת משה רבינו. רבים כבר היו שם בז' אדר א', רבים יותר ישהו שם במוצאי שבת הקרוב. (ר' אברום שפר, "איש מירון", העיד שבשנה מעוברת נהגו לעלות מירונה פעמיים, הן באדר א' והן באדר ב', ומי אנו שנחווה דעה בעניין). לקראת ההילולא אנו מצפינים ועוקבים אחר דרכו של יהודי ששב ממירון ירושלימה וההתרחשות המפעימה שמתרחשת לו בדרך.

* * *

הרכב עמוס והלב דחוס. הרכב בנוסעים, והלב בחוויות. צלילי מירון ממשיכים להצטלצל באוזניים, מקנים לנוסעים תחושת "דז'הזו" שמטילה אותה לספק אם הם כעת במירון או שכבר לא. השעה מאוחרת. בשנה זו חל היארצייט במוצאי שבת, וכיוון שכן נדחתה התחלת האירוע בזמן רב - כדי שלא לגרום ח"ו לחילול שבת לא ישיר ולא עקיף.

באמצע הדרך, ללא כל סיבה נראית לעין, פונה הנהג ימינה - לפנייה שמובילה לתחנת הדלק הממוקמת בסמוך לקיסריה. הוא מאט עד שהרכב עוצר, והיושב לימינו שואל אותו: "מה זה כל העשן הזה?" גם הנהג מבחין בעשן והוא משיב: "כן, כנראה שהרכב שמלפנינו עולה באש!" היושב לימינו נרעש: "אתה טועה! הרכב שלנו עולה באש!"

* * *

ארבעת הדלתות נפתחו בבת אחת, וכל הנוסעים פרצו החוצה. עוד לפני שהתעשתו הבחינו ביהודי שחבש כיפת שמיים (הגדרה עדינה לגלוי ראש) שמהיר למכסה המנוע. בתוך רגעים ספורים הוא ידע להצביע על מקור הבעיה (במערכת מי הקירור) ולהציע איך לתקנה.

"יש לכם פנס?" שאל האלמוני. כן! הנהג חזר לרכב והביא משם פנס. "יש לכם צבת? ... מברג? ..." וכן הלאה. הוא ביקש את כלי העבודה בטבעיות, כביכול הוא פועל של הנהג מימים ימימה. למזלו של הנהג היה צוייד הרכב בכלי עבודה - במיוחד לקראת הנסיעה הארוכה צפונה.

האלמוני עמד וטיפל ברכב. מידי פעם התכופף במהירות, מה שגרם לעגיל שבאזנו להתבלט ולנוע בהתאם. מי הוא זה ואיזהו הוא?! שמענו על "חאפרים" שנוסעים בכבישים, מאתרים רכבים תקועים ומתקנים אותם תמורת טבין ותקלין. אך אלה מצוידיים בדרך כלל בכלי עבודה. זה הרי העבודה שלהם. ואילו האלמוני הזה הגיע לעזור בידיים חשופות, אם כי במיומנות טכנית גבוהה ויוצאת מגדר הרגיל.